

M

1581082

ТАК НИХТО
НЕ КОХАВ

До антології української поезії про кохання
увійшли вірші, написані за майже два
останні століття — від Шевченка до Люби.

ЗМІСТ

<i>Тарас Шевченко (1814—1861)</i>	
«Поставлю хату і кімнату...»	4
«Кохайтесь, чорнобриві...»	5
«Якби зустрілися ми знову...»	5
<i>Семен Гулак-Артемовський (1813—1873)</i>	
«Ангел ночі над землею...»	6
<i>Костянтин Думитрашко (1814—1886)</i>	
«Чорні брови, карі очі...»	7
<i>Степан Руданський (1834—1873)</i>	
«Повій, віtre, на Вкраїну...»	8
<i>Михайло Старицький (1840—1904)</i>	
Виклик («Ніч яка, Господи, місячна, зоряна...»)	10
«...Все повне чар і виростає з міри...»	12
<i>Олена Пчілка (1849—1930)</i>	
На спогад Шубертової серенади	13
<i>Іван Франко (1856—1916)</i>	
«Чого являєшся мені...»	14
«Ой ти, дівчино, з горіха зерня...»	16
«...Якби був я лицар і мав панцир добрий...»	17
«Як почуєш вночі край свого вікна...»	17
<i>Кесар Білловський (1859—1938)</i>	
В чарах кохання	18
<i>Борис Грінченко (1863—1910)</i>	
Лесь, преславний гайдамака	20

<i>Леся Українка (1871—1913)</i>	
«Коли дивлюсь глибоко в любі очі...»	26
На мотив з Міцкевича.	27
«Хотіла б я тебе, мов плющ, обняти...»	28
«...Я не кохала? Ні, то ти забула...»	29
«Чує лицар серед бою...»	30
«Твої листи завжди пахнуть зов'ялими трояндами...»	32
<i>Микола Вороний (1871—1938)</i>	
Чари	34
«В малярській студії побачив я портрет...»	36
<i>Василь Пачовський (1878—1942)</i>	
«Забудь мене, мене забудь!»	37
«Ой вже Галя, моя Галя...»	38
<i>Олександр Олесь (1878—1944)</i>	
Чари ночі («Сміються, плачуть слов'ї...»)	40
<i>Павло Тичина (1891—1967)</i>	
«О панно Інно, панно Інно...»	42
«— Зоставайся, ніч настала...»	43
Пляж (фрагмент)	43
«Десь надходила весна. — Я сказав їй: ти весна!...»	44
La bella fornarina...	45
<i>Михайль Семенко (1892—1937)</i>	
Люблю	46
Сьогодні	47
Вона («Ви спитаєте мене — хто вона?»)	48
«В синьому строї...»	49
Вагоновод	50
П'єро загрожує	51
Мила йде	51
Сон	52
Заплети косу міцніш	53
Гімни св. Терезі (З циклу)	54
<i>Юрій Дараган (1894—1926)</i>	
«Гай мовчить, в снігу зимовий ранок...»	55

<i>Максим Рильський (1895—1964)</i>	
Поціунок.....	56
«У теплі дні збирання винограду...»	57
«Прийшла! Таки прийшла нарешті!».....	58
«Нашу шлюбну постелю вквітчали троянди пахучі...» ...	59
«Ластівки літають, бо літається...»	59
Остання весна	
VI. «Я прийшов утомлений, розбитий...»	60
VII. «Ластівки і діти за вікном...».....	61
Вірність (2. «Торкнулась легко...»)	62
«Яблука доспіли, яблука червоні!»	63
<i>Євген Маланюк (1897—1968)</i>	
Задавнена розмова.....	64
«Як іонійськая колона...»	65
<i>Володимир Сосюра (1898—1965)</i>	
«Так ніхто не кохав. Через тисячі літ...»	66
«Коли потяг у даль загуркоче...»	68
Марія	70
«Білі акації будуть цвісти...»	71
«В осінній багряній діброві...»	72
«Цигарки дим поволі тане...»	72
«Твоїх пліч неповторні овали...»	73
«Шумні вулиці грають рікою...»	73
«У тиху вечірню годину...»	74
Марії.....	75
«Це було на острові Цейлоні...».....	76
«Ластівки на сонці, ластівки на сонці...».....	77
<i>Євген Плужник (1898—1936)</i>	
«По той бік пристрасті народжується ніжність.»	78
«Мовчи! Я знаю. За всіма словами...»	79
«Вона зійшла до моря. Хто вона...».....	80
<i>Олекса Стефанович (1899—1970)</i>	
«Бенкетуй, молода княгине...» (фрагмент)	81
<i>Василь Чумак (1901—1919)</i>	
«Люблю. Лелію. Обів'ю...»	82
«Стільки щастя, що боюся. Залоскоче, як русалка.».....	83

<i>Наталя Лівицька-Холодна (1902—2005)</i>	
«Ваших пестощів знов так хочу...»	84
«Цвіте тобою кожна ніч...»	85
«Мені очей звести несила...»	85
«Будеш завжди цю ніч пам'ятати...»	86
«Знов зустріну тебе в трамваї...»	86
«На розквітлі акації ґrona...»	87
«Над ставом місяць тихо став...»	88
«Небо знов молоде й блакитне...»	88
«Ти сьогодні недобрий був...»	89
«Нахилився і глянув в очі...»	89
«О, стрункі твої ноги, стрункі...»	90
«Світлим, надхненим, простим...»	90
«Уста устами розхили...»	91
«Припасти знов до рук коханих...»	91
<i>Олена Теліга (1906—1942)</i>	
Вечірня пісня	92
Літо	94
«Сьогодні кожний крок хотів би бути вальсом.»	95
<i>Богдан-Ігор Антонич (1909—1937)</i>	
Барвінкова ширість	96
Весільна	97
<i>Ігор Качуровський (1918—2013)</i>	
«...І звук фортеп'яна, і пісні слова...»	98
<i>Марія Хоросницька (1925—2006)</i>	
«В Стрийськім парку є озерце...»	99
<i>Дмитро Павличко (1929—2023)</i>	
«Хочу тебе цілувати. Рятунок...»	100
«Дівочих непорочних ліній...»	101
«Не пригадуй, що було! Не треба...»	101
«Моя любове, ти як Бог...»	102
«В тобі одній люблю я безліч...»	103
«Що я для тебе маю?»	104
«Був день, коли ніхто не плаче...»	104
«Ти зрадила. Це так пекло...»	105

«Зніми мені легенькою рукою...»	105
«Я вчився сорок літ, та не навчився досі...»	106
«Не бійся сивини моєї...»	107
«Моя гріховнице пречиста...»	108
«Спідниця, втята на півслові...»	110
«Очі твої злочинно-гречні...»	111
«Де ждав я тебе, як свята...»	112
«Я буду витрачати...»	112
«Спадала вниз оголена вода...»	113
«Візьми мене, як арфу, поміж ноги...»	114
«Я згадую тебе, хоч ти — переді мною...»	115
«Обніми мене руками...»	116
«Найліпше любитись над рання...»	117
 <i>Ліна Костенко (1930)</i>	
«І як тепер тебе забути?»	118
«Що в нас було?»	119
«спини мене отямся і отям...»	120
«Сходить сонце, ясний обагрянок...»	121
«Сонце мое, оченята карі...»	122
«Недумано, негадано...»	123
«Осінній день березами почавсь.»	124
«Не знаю, чи побачу Вас, чи ні.»	124
«Розкажу тобі думку таємну...»	125
Екзотика	126
«Напитись голосу твого...»	127
Світлий сонет	128
Зустріч	129
«Вже трави інеєм припали...»	130
Хуртовини	131
«Отак пройду крізь твій великий подив...»	132
«Не говори печальними очима...»	132
«Кохання, вірність...»	133
«Ти співав для мене...»	134
«Я хочу знати, любиш ти мене...»	135
«Навшпиньки повертаюся в ті дні...»	135
«Ти вчора поїхав, ти ж тільки поїхав учора...»	136
«Я ніколи не звикну, я не вмію до тебе звикати.»	137
I знову пролог	138
Між іншим	139

<i>Василь Симоненко (1935—1963)</i>	
«Ну скажи — хіба не фантастично...»	140
«Я тобі галантно не вклонюся...»	141
«Я із надій будую човен...»	142
Закохана	143
«Там, у степу, схрестилися дороги...»	144
«Коли б тобі бажав я сліз і муки...»	144
«Ніби краплі жовті, в темну воду...»	145
«Вона прийшла, непрохана й неждана...»	146
«Все було. Дорога закричала...»	146
«Всі образи й кривди, до одної...»	147
Любов	147
<i>Микола Сом (1935—2013)</i>	
Вечір	148
<i>Борис Мозолевський (1936—1993)</i>	
Скіфське золото	149
<i>Микола Вінграновський (1936—2004)</i>	
«Я б тебе заховав за коня чи могилу...»	150
«Цю жінку я люблю. Така моя печаль.»	151
«Поглянь і глянь: з-за весен зими стали.»	152
«Тринадцять руж під вікнами цвіло.»	153
«Я сів не в той літак...»	154
«Не руш мене. Я сам самую.»	155
«Вас так ніхто не любить. Я один.»	156
«Сеньйорито акаціє, добрий вечір.»	157
Кінотриптих	158
«Не чіпай наші сиві минулі тривоги!»	159
«Качки летять! Марієчко, — качки...»	160
«Ще під інеєм човен лежав без весла...»	161
«На маленькій планеті у великому лузі...»	162
«Може бути, що мене не буде...»	163
«Країно чорних брів й важких, повільних губ...»	164
<i>Володимир Базилевський (1937)</i>	
«Є непоштива гра непомічання...»	165

<i>Василь Стус (1938—1985)</i>	
«Тільки тобою біль святиться світ...»	166
«На Лисій горі догоряє багаття нічне...»	167
«...Бути разом... в однім цілунку.»	168
<i>Микола Холодний (1939—2006)</i>	
Вірш, якому не придумаєш назви	169
Полум'я	169
<i>Ірина Жиленко (1941—2013)</i>	
Civitas solis	170
«Я до Вас прийду сьогодні в полуцення.»	172
<i>Юрій Покальчук (1941—2008)</i>	
Не наступайте на любов.	174
<i>Микола Воробйов (1941)</i>	
«Дівчина намагається визволитись...»	177
«В пейзажі, де чоловік...»	177
<i>Надія Кир'ян (1946)</i>	
Жінка, що йде з побачення.	178
Бурулька	179
<i>Леонід Кисельов (1946—1968)</i>	
«Я ніхто для тебе, як Улліс...»	180
«Згадаєш іжака, що я приніс...»	181
<i>Світлана Жолоб (1947—2011)</i>	
«Віщує лихо битви клекіт...»	182
«Мицій, чи ж я тобі рівня?...»	183
<i>Грицько Чубай (1949—1982)</i>	
«Коли до губ твоїх лишається півподиху...»	184
Літо	185
<i>Анатолій Кичинський (1950)</i>	
«Засинаю без тебе — і сниться...»	186
Мисливець	187

<i>Ляля Рубан (1951)</i>	
«Прокинулась — довкіль пустеля дика...»	190
<i>Людмила Таран (1954)</i>	
«Гордовита постава мулатки і спілі перлинни...»	192
<i>Борис Корнієнко (1954)</i>	
«Загубив дві підківки брів твоїх...»	193
«...Не бійся, ближче підійди...»	193
«Я не залишу тебе...»	193
<i>Наталка Білоцерківець (1954)</i>	
Hotel Central	194
«Сонечко ходить...»	196
«У цій кімнаті...»	196
З «Варіацій»	197
<i>Василь Герасим'юк (1956)</i>	
«Не знаю, чому, де ходили ми юними — білі...»	198
«Я написав стільки віршів...»	199
<i>Оксана Пахльовська (1956)</i>	
«Все, як ти скажеш, так буде навіки.»	200
«Я усміхнусь тобі крізь сльози: їдь!»	201
«Я люблю твої кроки...»	202
«І день мине, і два, і вік...»	203
<i>Юрко Позаяк (1958)</i>	
«Немає більшої удачі...»	204
«Я хочу кохати...»	204
Кохана	205
Моновіршик	205
З «Алкохоку»	205
З «Аристократичного триптиха»	206
«Ентузіаст вина і жарту...»	207
<i>Ігор Римарук (1958—2008)</i>	
«Зрине з провалля Бог...»	208
«У тьмі облещень і обмов...»	209
Latinos (1)	209

<i>Володимир Даниленко (1959)</i>	
«Твої темні очі ображені...»	210
<i>Оксана Забужко (1960)</i>	
«...А все-таки я Вас любила...»	213
<i>Юрій Андрухович (1960)</i>	
З «Листів в Україну»	
3. «Про дівчат. Вони тут не стільки юні...»	214
4. «Українські дівчата музичні. Радо...»	216
До пані Варвари Л.....	217
<i>Світлана Короненко (1960)</i>	
Руки	218
«У некоханих, як в святих...»	219
«І коли це осіннє тепло попливє по руці...»	220
<i>Віктор Неборак (1961)</i>	
«Листи, знайдені у пляшці...»	
2. «А ще мені згадався той похід...»	221
4. «Потрібно зосередитися на...»	222
6. «То чим займались ми? Ходили на...»	223
<i>Іван Малкович (1961)</i>	
Юна моя майбутня дружина.	224
«Вона ще спить, вона ще трішки спить.»	225
«Яринко левів і каштанів...»	226
Доля	227
«Хочеться нарешті безумовних звитяг...»	227
<i>Ігор Маленький (1962)</i>	
Вогненна, вітряна і зливна... (<i>Фрагменти з книги-поеми</i>)	
5. «...а треба тільки вміти розбудити...»	228
36. «...і вийшовши на приозерний схил...»	229
<i>Юрій Іздрик (1962)</i>	
Молитва.....	230
Інший	231
«вибираю на сайті погоди опцію «інше місто»...»	232

Абсистенція	233
Ключик	234
Латентне	235
Silent hills	236
Wind song	237
«я жив би з тобою на дикому острові...»	238
«ці нав'язливі ночі зводять з рахунку...»	239
Be like bee	240
«я вірю у силу і в астенію...»	241
 <i>Костянтин Москалець (1963)</i>	
«Час допивати безпорадний чай...»	242
Вона	243
 <i>Аттила Могильний (1963—2008)</i>	
Зима нашого міста	
1. Вірш замість присвяти	244
2. «Дай мені руку — і підемо...»	245
3. «Хочеш, тобі розповім...»	246
5. Вірш замість епілога	247
«Ех, Вероніко, це аж сумно...»	247
З циклу «Бітлз»	248
 <i>Назар Гончар (1964—2009)</i>	
Загравка	250
Го-о-ол	251
 <i>Іван Лучук (1965)</i>	
Математична лінгвістика	252
 <i>Маріанна Кіяновська (1973)</i>	
«Чаювання нічне. Недовипитість. Втома від спраги.» ..	254
«Є сокровенні ми — між снами і неснами.»	255
«Як тобі сказати, як тобі вмолити...»	255
 <i>Сергій Жадан (1974)</i>	
«За хвилину до того, як випаде дощ...»	256
«вона ще не виросла і не втратила голову...»	257
«І жінка з чорним, як земля, волоссям...»	258

«Пливи, рибо, пливи...»	260
«Декому краще вдаються приголосні, декому голосні.»	262
«Птах уночі забивається до кімнати.»	264
«З випаленими очима й залізом в ключиці...»	266
«Немає такого світла й такого проміння.»	268
«Коли вона повернулась, близче вже до зими...»	269
«Перші дні листопада.»	270
«Добре, добре, знищуй листи...»	272
«Торкатись так, як торкаються книг.»	274
«Коли вона остигає, ніби вогонь...»	276
 <i>Галина Крук (1974)</i>	
«легкозаймиста просить тебе: не займай...»	278
«Була любов, з якої вийти, як...»	279
«сентиментальна історія...»	280
«мої студенточки тонкостанні...»	281
 <i>Дмитро Лазуткін (1978)</i>	
Особливості контрацепції	282
«Ти мені снишся якоюсь іншою...»	283
 <i>Олег Романенко (1979)</i>	
«Мій кіт за тобою скучив...»	284
«Життя триває.»	284
«крихітко...»	285
«Струменіло сонце...»	285
 <i>Олександр Корж (1981)</i>	
«Мужньо пишися, вірше...»	286
«Вечір лягає барвисто...»	287
 <i>Юлія Мусаковська (1982)</i>	
Китобій	288
 <i>Мірек Богдан (1985)</i>	
Мій ангел метушиться	290
 <i>Люба Якимчук (1985)</i>	
брюви	291

про таких кажуть: голі	292
як скласти жінку	296
<i>Єва Тур (1987)</i>	
«стоїш перед лицем смерти...»	297
<i>Ірина Цілик (1982)</i>	
Вона знімає суху білизну.....	302
<i>Андрій Любка (1987)</i>	
«Жінко прекрасна, хліб мій насущний...»	304